

باید فقیر شویم!

سید محمد امین موسوی

هو الغنى

بیاید فقیر شویم!

نویسنده: سید محمد امین موسوی

عنوان: بیایید فقیر شویم

نویسنده: سید محمد امین موسوی

موضوع: ادبیات داستانی

موضوع: مذهبی ، فرهنگی و اجتماعی

تیراژ: به میزان استقبال مردمی

حق چاپ اینترنتی برای همه دنیا محفوظ است. البته به اسم نویسنده!!!

از تباطط با نویسنده:

E-mail: sam1375ir@gmail.com

پیر مرد افغانی بساط و اکسش پهن، نشسته گوشه پیاده رو، به آسمان نگاه
می کند. با دستانی چرک و پینه بسته و ریش های بلند و سفید.
چه برکتی دارد این باران. گل می کند و می شورد این خیابان ها را و کفش ها
می مانند و پیر مرد، که به انتظار شان نشسته است.
هر بار که از آنجا می گذرم؛ کفشم را می دهم و اکس زند. با آنکه در محل
کارم یک دستگاه و اکس بر قی آورده اند.
اما به خوشحالی پیر مرد می ارزد. وقتی که پول را می بود و به پیشانیش
می زند و خدا را شکر می کند. با دستانی بر افراد شته در آسمان، چون درختی
که برگ هاش سبن شده. چون پیامبری که دعايش مستجاب شده.

چه شاکر است و امیدوار؛ خدایی را که می بیند و صبر می کند.

من فقر را می بینم که چگونه می سوزاند و می سازد.

من ثروت را می بینم که چگونه می سازد و می سوزاند.

من خدا را می بینم که چگونه می بیند و ادامه می دهد.

ادامه این راه به هر جا ختم شود؛ مهم نیست. مهم این است که در این آتش بازی گرامی است که همه را سرگرم کرده است.

اما پس مرد هر روز آنجاست. ۱۵ سال است؛ که آنجاست. ۱۵ سال است؛ که از افغانستان سفر کرده است. آنجایی که عده ای به نام خدا می کشند. به نام خدا بر دار می کنند. به نام خدا می سوزانند. همچون قرون وسطی و کلیساپایان. روزگاری که وقتی خدا هم به آن فکر می کند؛ بی گمان سرش را پایین می اندازد.

چه صبری دارد خدا. می بیند و تحمل می کند. چنان که دید و تحمل کرده.

اما پس مرد همچنان شاکر است. حتی وقتی سفره دلش را پهن می کند و از کرایه اتفاقی که در ورامین است؛ می گوید. از ورامین تا سید خندان راه درازیست. اما او، هر روز آنجاست. حتی روزهای بارانی. چه کسی در روز بارانی کفشن را واکس می زند؟ شاید صحیح که حرکت می کرد؛ باران نمی آمد. یا هوا ابری بوده است. اما وقتی باران آمد؛ او هم شاکر شد. شاکر رحمت خدا.

باران رحمت خداست. رحمتی که وقتی شدت گرفت؛ خانه کاه گلی پیر مرد را در روستایش خراب کرد و او تنها نگاه کرد. به آب گل آلود جمع شده در حیاط، به دیوار نم کشیده و کج شده؛ و به آسمانی که به شدت می بارید.

آسمانی که بار امانت را به دوش نکشید و به گردن انسان بی خبر انداخت. انسانی که نخوانده، به میدان آوردند. نیامده، معلمش کردند. معلمی که درس تمام نشده؛ مکتبش کردند. مکتبی که کتاب باز نکرده؛ ترکه اش مهیا ساختند و چه شاگردانی که از این مکتب پرورش یافتند. گروهی در ترکه ماندند و گروهی قرآن بر فراز کردند.

اما پیر مرد همچنان به دیوار نم کشیده و فرود ریخته چشم دوخته است و به آسمان نگاه می کند و می گوید: "فکر کنم اذان را گفته باشند."

و چه لذتی می برد خدا، وقتی این را می بیند؛ و می شنود صدای کشاورزی که در سجده شکر بیادش است؛ همچون پیر مرد افغانی که اگر در کلاس قرآن مدرسه، نماز می خوند؛ بی شک از آقای معلم پرورشی نمره نمی گرفت.

هنوز مسابقه قرآن منطقه یادم است. ۱۵ آیه اول سوره بقره را حفظ بودم. اما با جسارت بر مسند مسابقه حفظ و قرائت ۵ جزء اول نشستم. هر چه پرسیدند؛ هیچ نگفتم و نگاهشان کردم. گفت چند آیه را خودت از بر بخوان. خواندم "و هیچ شکی در این کتاب نیست"

پیر مرد کار و کاسبیش بد نیست. به ظاهرش باید اعتماد کرد. وضعشان خوب است. این را همه می گویند. نه تنها پیر مرد، گل فروش‌ها، فال فروش‌ها، همه در آمدشان خوب است. آنقدر خوب که دوران بازنشستگیشان را می خواهند؛ دور دنیا بچرخند. دنیایی که یک عمر آن‌ها را دور خودش چرخاند. به هر جا دلش خواست.

اما من به شما می گویم. این طور نیست. این حرف کسانیست که خوب بلدند؛ فرار کنند. فرار از خودشان. فرار از چیز‌هایی که می بینند و می فهمند و نمی خواهند مستولیتش را پذیرند.

باور ندارید؟ تجربه کنید. مکتب اصالت تجربه، برای همین روزها خوب است.

کاری که من کرم. تمام پول‌های جیبم را با درآمد پسرک فال فروش طاق زدم. "هر چه پول در جیبم هست؛ برای تو و هر چه در جیب توست؛ برای من."

پسرک کمی فکر کرد. چند قدم رفت. سپس برگشت و قبول کرد. خودش هم نمی دانست؛ از صبح چقدر درآورده است. پول‌هایش را درآورد. مچاله شده. صد تومانی، دویست تومانی، پانصد تومانی، پنجاه تومانی. جمua ۴۸۵۰ تومان شد. حالا نوبت من بود. ۸۶۰۰ تومان تحويلش دادم.

با خوشحالی دوید و همکاران کوچکش را صدا کرد. همه دورم را گرفتند و می خندهیدند. حتما خدا هم از این کار ما خنده اش گرفته بود. شکست مفتخضحانه ای بود. باید دید حافظه چه می گوید. نیت کردم و فالی برداشت. اما حافظه نخندهید و گفت:

ایدل آن دم که خراب از می گلگون باشی
بی زر و گنج بصد حشمت قارون باشی
در مقامی که صدارت به فقیران بخشد
چشم دارم که به جاه از همه افزون باشی

اما پیر مرد این گونه به ماجراهی فقر و نان نمی نگردد. فکر سیر کردن شکم زن و تنها بچه عقب افتاده اش در اتاق کوچک و حقیر در حاشیه پایتخت، چنان مشغولش کرده که با تمام وجود و با امید، دوست دارد که اعتقاد داشته باشد "خدا روزی رسان است."

و چه فقیرانی که در صفحه روزی رسانی جان دادند. عربان و نحیف، کنج زباله دانی کثیف. آنگاه که خدا را فراموش کردد؛ چرا که گمان کردد؛ خدا فراموشان کرده است. در گرددش روزگار، از فراموش کردن خدا هراسی ندارم. ترس من قمار با نام خدادست.

بعیرید در کنج زباله‌ها؛ و بیچید در کنج پستوهای سرد و حقیر؛ که فقر و خدا قسمتتان شده است.

من کسانی را می‌شناسم که به نام خدا قمار کرده‌ند و دنیا را خریدند.
من کسانی را می‌شناسم که در حسرت دنیای آنها به خدا گلایه کرده‌ند.
و چه صبری دارد خدا. می‌بیند و ادامه می‌دهد. عاقبت هر دو خواهد فهمید؛
چیزی که ندایش را شنیدند؛ اما یقین پیدا نکرده‌ند.
به راستی چه کسی یقین دارد؟

ابراهیم هم بدنبال یقین کو亨ور داشد.
پیر مرد افغانی هر بار که مرد از دور می‌بیند؛ سرش را پایین می‌اندازد.
گوئی کسی را ندیده یا نشناخته است. اما مرد خوب می‌شandasد. مشتریش
هستم. مشتری ای که دو سه برابر بیشتر پول می‌دهد و هر بار که دستگاه
واکس بر قی را می‌بیند؛ از کنارش عبور می‌کند.

پیر مرد خوب فهمیده است که اگر هر بار که من رد می‌شوم؛ با آن ریش
سفید و دستان چرک و چروک تعظیم کند؛ خدا را قمار کرده است.
چه کسانی که در تکریم ارباب رجوع ها؛ ارباب معرفت را قمار کرده‌ند.
خوش به حال کسی که در بنزنگاه روزگار، دنیا را قمار کرده و هنوز هم در
هوس قمار دیگر است.

ظاهر است و صدای اذان می آید. پیر مرد کنار بساطش، امامت بندگی خدا را به
صف ملائک قامت بسته است و به فرشتگان کلام خدا را یادآوری می کند که"
من چیزی را می دام که شمانمی دانید."

اما خدایا این چه چیز است که حاضر شدی در سجده فرشتگان بر خودت،
شریک بگیری؟ حتی برای یک مرتبه؟ آیا واقعاً ارزشش را داشت؟
هوا رو به تاریکی است. معتادی سر راهم را گرفت. حال نزاری داشت.
خمیده و افتاده. پژمرده و ژولیده اما هنوز انسان بود. جلو آمد و نگاهم کرد.
ایستادم و نگاهش کردم. هر چه باشد یکی از خلیفه های خداست. اشرف
مخلوقات است.

سلام کرد و گفت پول می خواهد. گفتم برای چه؟ گفت: راستش رفتم زهره
ماری بخرم دو تومن کم داشتم؛ نداد.

هنوز صدایش در گوشم می پیچد. هنوز وقتی یادش می افتم؛ بدنم به لرزه
می افتدم. پول را که گرفت؛ چنان خدا را شاکر شد که گویی دعایش مستجاب
شده با دستانی بر افراد شده در آسمان همچون درختی که برگ هاش سبز
شده. چون پیامبری که دعایش مستجاب شده.

پول را که گرفت؛ گفتم: فقط بدین خاطر که راست گفتی. گفت: دعایم
می کند. دعایم می کند؛ عاقبت به خیر شوم.

هوا سرد شده است. این را می توان از چهره پریشان کارتن خواب ها فهمید.
چقدر تعدادشان زیاد شده است. شاید گرم شدن کره زمین نتیجه استجابت
دعاهایشان باشد. پیر مرد هم کم دارد می رود. تا ورامین خیلی راه است.
بساطش را جمع می کند و برمی گردد.

اما هنوز برای خیلی ها زود است؛ به خانه برگردند. برای فال فروش ها،
کبریت فروش ها، گل فروش ها، چسم زخم فروش ها، تن فروش ها....
بفروشید که خدا و فقر نسبیتان شده است.

چرا غرمن می شود. کودکی فال فروش به سمت ماشین ها می آید و برای
فروشن فال هایش پای خدا را هم وسط می کشد.

- تورو خدا بخرید.

- هوا سرد است و دیر وقت. نمی خواهی بروی خانه

- وقتی همه فال هایم را بفروشم.

- برگی چند؟

- هر چقدر دادی!

- همه را می خواهم.

همه را خریدم. کودک از خوشحالی در پوست خود نمی گنجید. دستان
کوچکش را در آسمان برآفرشت و خدارا شکر کرد؛ چون درختی که برگ
هاش سین شده. چون پیامبری که دعايش مستجاب شده.

فال‌ها همه تکراری بودند. چه معامله مفتضحانه‌ای. باید دید حافظه چه می‌گوید:

جام می و خون دل، هر یک به کسی دادند

کودک پای خدا را وسط کشید و من فال‌هایش را خریدم. هنوز در این دیار
نام خدا معنا دارد. هنوز در این دیار، خدا نمرده است. این را می‌توان از زیاد
شدن فال فروش‌ها فهمید. از زیاد شدن کبریت فروش‌ها، گل فروش‌ها،
چسب زخم فروش‌ها ...

خدا هم به چهار راه آمده است. کافیست شیشه ماشین را پایین بیاوری!
صدایش را خواهی شنید.

چه چیز زیباتر از این. من کسانی را دیدم که در همین چهار راه‌ها حاجی
شده‌اند.

و دیدم کسانی را که در بازار حاجی شده‌اند. به نام خدا معامله کرده‌اند. به نام
خدا وام گرفته‌اند. به نام خدا اموالشان را به نام زنانشان کرده‌اند؛ تا مائیات ندهند.
به نام خدا هیأت گرفته‌اند. به نام خدا ارتباطاتشان را تقویت کرده‌اند. به نام خدا
فرموده شده‌اند. به نام خدا مکه رفته‌اند و به نام خدا در هتل چند ستاره شهر، سفره

ولیمه رنگارنگشان را گسترانیدند. افسوس که در بان هتل نگذاشت تا کودک
فال فروش پیش حاجی برو و فالش را بدستش بدهد.
سهم کودک از خدا فروش فال است و سهم حاجی از خدا، حج هر سال.
چه صبری دارد خدا و باز ادامه می دهد. وقتی می بیند به نامش می خرد و
می فروشنده شرکت سهامی می زند و جالب تر آنکه در پی خرید همه سهام
ها هستند که مدیریت شرکت را هم در دست گیرند.
اما من هنوز یک سهام بی نام دارم که نقو و ختمش. شما چطور؟

یکی را می شناسم که آنقدر سهام دارد که سهم خدا در زندگیش گم است.
ثروتش آنقدر زیاد است که وقتی ازش پرسیدم چقدر پول دارد. جواب
داد "خدا تو من"

من دیدم کسانی را که به خدا اعتقاد دارند اما اعتماد ندارند. خدا را دوست
دارند اما تا زمانی که در حرم خصوصیشان وارد نشود!!!

خدا زیباست. خدا عشق است. خدا پاک است. این حرف های هم دانشگاهیم بود
که بر لبان خشک دوست روزه دارش نگاه می کرد و آب می خورد و می گفت:
خدایی که من می شناسم به این رنج ها و تحریم هاراضی نیست و حکم
نمی دهد.

شاید درست می گویی. اما بنده خدایی که من می شناسم؛ برای خدا تعیین تکلیف
نمی کند.

چقدر سخت است اعتقاد به خدا. خدایی که عیان است. خدایی که حاضر است. خدایی که زیباست. خدایی که می بیند و ادامه می دهد. من نمی خواهم خدا را در حیاط خلوط خانه ام جا بگذارم و در جامعه قدم بردارم. من نمی خواهم درخت تنومند و رو به آسمان شریعت را با قیچی عقلانیت حرص کنم. من می خواهم خدا را در تمام زندگیم ببینم. همچون پیر مرد که جایی برای خود در زندگی خدا باز کرده است.

در ویلاگ اینترنی شخصی خواندم که خیلی سعی کرد خدا را باور کند. حسنه کند. دنیا را با او ببیند و تفسیر کند. ابدیت را با او پایان بیخشد. از لیت را با او شروع کند. اما نتوانست. به قول خودش ترجیح داد؛ راه اخلاق مبتنی بر نوعی فرد گرایی انسان محور را ادامه دهد. این ها را تفکر کرده بود. این ها را از کتاب ها خوانده بود. شاید می بایست همچون کانت جایی برای ایمانش باز کند و لو این که پاروی عقلش بگذارد.

اما من نظر دیگری داشتم. برایش پیغام گذاشتم "فقیر شو. شاید بهتر است فقیر شوی.".

قطعه شروع همین جاست.

فقر...

تا شروع نکنیم نمی توانیم برسیم.
تا قبول نکنیم؛ نمی توانیم وارد شویم.

تا از او نخواهیم؛ فال هایمان فروش نمی رود.

تا از او نخواهیم؛ خماریمان ادامه می یابد.

قطعه شروع همین جاست.

فقر ...

مولای من، خدای من

ما فقیریم و تو غنی

و چه کسی جز غنی بر قریب رحم می کند؟

باید فقیر شویم. باید بفهمیم که فقیر هستیم.

خدایا به ما بفهمان و نشانمان ده.

قسمت می دهیم به دعای فقرایت،

قسمت می دهیم.

سید محمد امین موسوی

سوم فروردین هشتاد و نهم خورشیدی